

disse, dels saa megen Fordel af, at Undersøgelserne netop foregaa paa selve Gaarden, at der fra den Side ikke kan ventes nogen Modstand eller Banfælgelighed. Men i alt Fald siger jeg, at vilde man fra den Side ikke offere Noget paa det, var det i alt Fald ikke Statens Sag at gjøre Offre. Spørgsmaalet er slet ikke, om disse Forsøg skulle gjøres eller ikke, men kun om, hvad det er Statens Forpligtelse her at offere, og hvor meget der kan forlanges offret af vedkommende Private, og her har det været Meningen, at det var rimeligt, at de Private, der have Fordel deraf, offere noget mere eller i alt Fald saa meget, som er nødvendigt, for at Forsøgene kunne fortsættes med det Statsbidrag, som vi her have foreslaaet. Jeg tror, som sagt, at det er en overdreven Engstelse og Frygt fra den Vedkommendes Side, naar han antager, at han ikke vil finde Understøttelse i Længden hos de Private. Jeg tror, at han vil finde den, og at de Private, som yde Offre, ville finde rigelig Belsønning i de Erfaringer, de indhente, og den Nytte, man indvinder. Men jeg mener ganske vist, at Spørgsmaalet taget ganske i Almindelighed, maa det fastholdes, at det er egentlig en Sag, som ikke i streng Forstand er Statens. Naar denne bidrager, er det kun under Forudsætning af, at der vises alvorlig Offerberedvillighed fra Andres Side, og navnlig fra deres, der have den umiddelbare første Fordel, og da maa jeg hævde poverfor det ærede Medlem for Rjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille), at det fornemmelig er de store Gaarde, der ville have den. Jeg paastaar ikke, at Forsøgene kun ville have Betydning for de store Bedrifter — det er ikke Tilfældet, en saadan Paastand vil ikke kunne hævdes, de have ogsaa Betydning for hele vor Landindustri — men det er bekendt, at enhver Forbedring paa Industriens Omraade kommer først den store Bedrift tilgode. Den kan tidligt og hurtigt vente en Fordel deraf; det ligger i Sagens Natur. — Det veterinære Sundhedsraad har, som den ærede Minister oplyste, meget Arbejde; men nu maa dette dog vel være noget mindre; thi det var jo navnlig en Følge af Hundegalskaben — og det kan jeg forstaa — men nu ere Hundene vel bleven fornuftige, og altsaa er der vel ingen Grund til, at det skulde være saa besværligt for Liden. Udvalget har i det Hele været i Tvivl om, at Forretningerne i dette Sundhedsraad ere saa komplicerede og maasse omstændelige, at ikke en stor Del af dette meget Arbejde kunde simplificeres, og at der maasse paa den Maade kunde spares en Del. Det er denne Betragtning, der har ligget til Grund for dette Forslag. Særligt skal jeg ikke komme nærmere ind paa dette specielle Punkt. — Med Hensyn til Matrikulvæsenet har man ganske vist set, at der er Grund til at antage, at der er nogen Stigning i Arbejdet. Men at denne Stigning allerede

skulde være saa stor, at det skulde være nødvendigt nu at ansætte 2 Assistentter, har ikke forekommet Udvalget at være tilstrækkelig oplyst. — Med Hensyn til Vandringsforslag Nr. 36 angaaende Bygningsinspektørerne har jeg fra den ærede Minister modtaget de Oplysninger, som han omtalte, og de skulle selvfølgelig blive gjorte til Genstand for Overveelse i Udvalget. Men jeg maa dog overfor den ærede Minister bemærke, at disse Beregninger af Procenterne, som de andre Bygningsinspektører have opstillet, ere foretagne i Regnskaberne, men ikke i Overslagene, hvorimod de af den ene Bygningsinspektør i Genhold til Ministeriets Tillæbelse beregnede Godtgjørelser saavel for Lidsyn som for uforudsete Udgifter findes i Overslagene. Det er deri, Forskjellen ligger, at medens de Andre stadig i Regnskaberne beregne Godtgjørelse for uforudsete Udgifter, beregne de dem ikke i Overslagene. — Med Hensyn til Størrelsen af Driftsudgifterne for Jernbanerne har den ærede Minister oplyst, at den ikke har sin Grund i, at der virkelig behøves større Udgifter — tværtimod —, men at Meningen er, at man vil bruge Liden til at reparere, og at det medfører større Driftsudgifter. Det forekommer mig ikke, at det er ganske tilstrækkeligt til at begrunde en Forhøielse. I saa Henseende tror jeg, at det er rigtigere at sætte Driftsudgifterne efter, hvad der ligefrem følger af Trafikken, og i alt Fald ikke højere, end man hidtil har sat dem; men en Forhøielse som den, der er foreslaaet i Lov, som ikke har sin Grund i, at der virkelig finder en stærk Udvikling af Trafikken Sted, forekommer mig ikke tilstrækkelig begrundet. — Endelig skal jeg komme ind paa de Bemærkninger, der ere gjorte med Hensyn til Postdampskibet, og navnlig først dem, der ere fremsatte af den ærede Driftsør for Mindretallet (Scavenius). Det ærede Medlem begyndte med en lille politisk Indledning. Jeg havde for mit Vedkommende sparet mig en saadan og ikke anset den for nødvendig; men det ærede Medlem hat troet at burde tage lidt Storpolitisk med her. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa dette i det Hele, men kan dog ikke lade være at knytte et Par enkelte Bemærkninger til dem, det ærede Medlem gjorde til os her i Flertallet.

Den ærede Driftsør for Mindretallet sagde, at dette Lings Flertals Stilling og Indflydelse i det Hele vilde blive større, naar vi gif den Bei, han anbefalede, i Stedet for den Bei, vi selv ønskede at gaa, og at han derfor meget maatte raade og formane os til at følge ham paa hin Bei. Jeg tror oprigtig talt ikke, at saadanne Formaninger bidrage synderlig til at tilveiebringe det Resultat, som det ærede Medlem maatte ønske. Vi have jo gaaet her saa længe og set paa hinanden, at vi vel nok nogenlunde finde ud af Bei'en. Jeg tror altsaa ikke, at disse Formaninger ville have synderlig Virkning. Men meget værre var det,